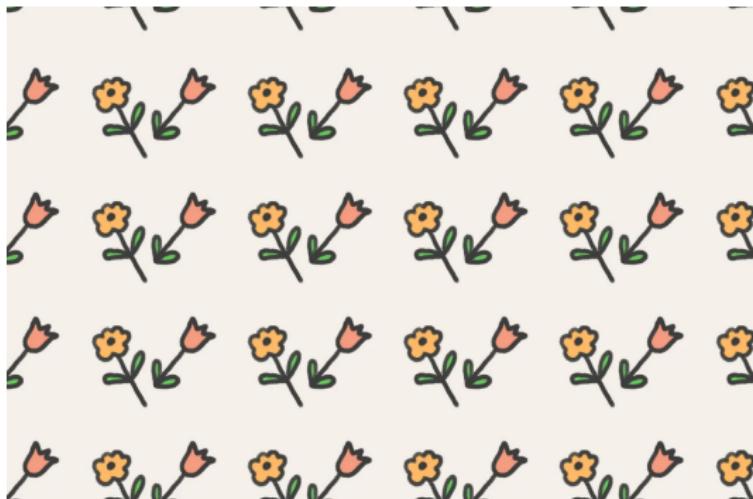

Tapettiryhmät

Aleksis Koski

Tasokuviot

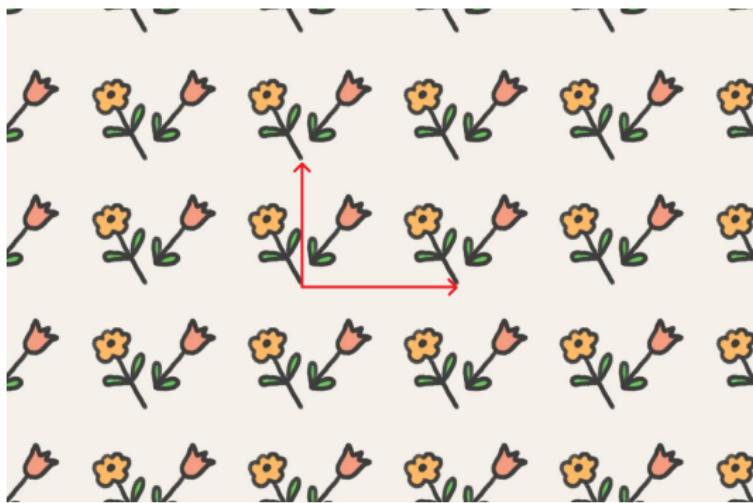
Tässä esityksessä pyrimme ymmärtämään erilaisia **tapettikuvioita**, eli toistuvia kuvioita joita voisi esiintyä vaikkapa seinällä tapetissa. Tässä esimerkki:

Kuvitellaan, että kuvio jatkuu samanlaisena sekä vaaka- että pystysuunnassa.

Tasokuviot

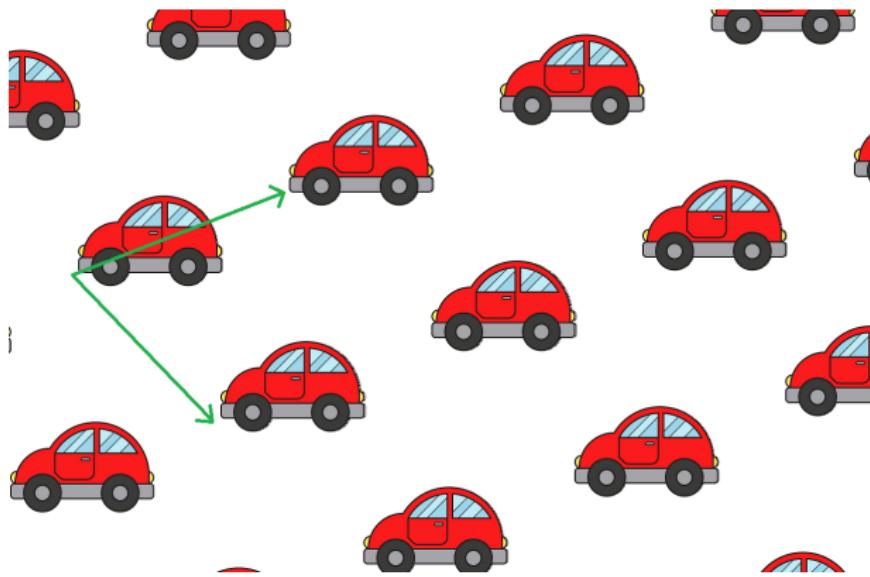
Huomaa, että kuviota voi siirtää kahteen suuntaan ilman etä se muuttuu:

Sanotaan, että tämä kuvio on **symmetrinen** vaaka- ja pystysuuntaisen siirron suhteen.

Tasokuviot

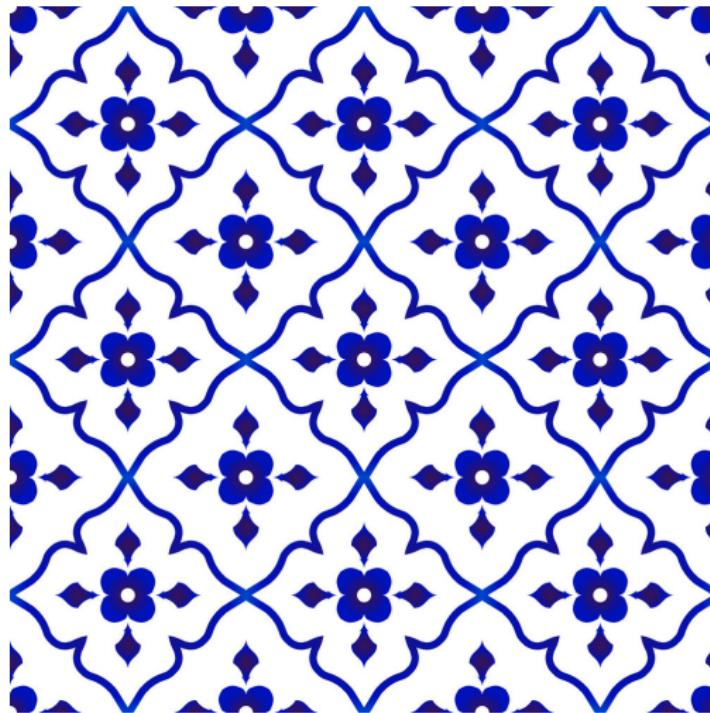
Tapettikuviot ovat kuvioita, jotka ovat symmetrisiä kahteen eri suuntaan.

Suuntien ei välttämättä tarvitse olla vaaka- ja pystysuuntaisia.

Tasokuviot

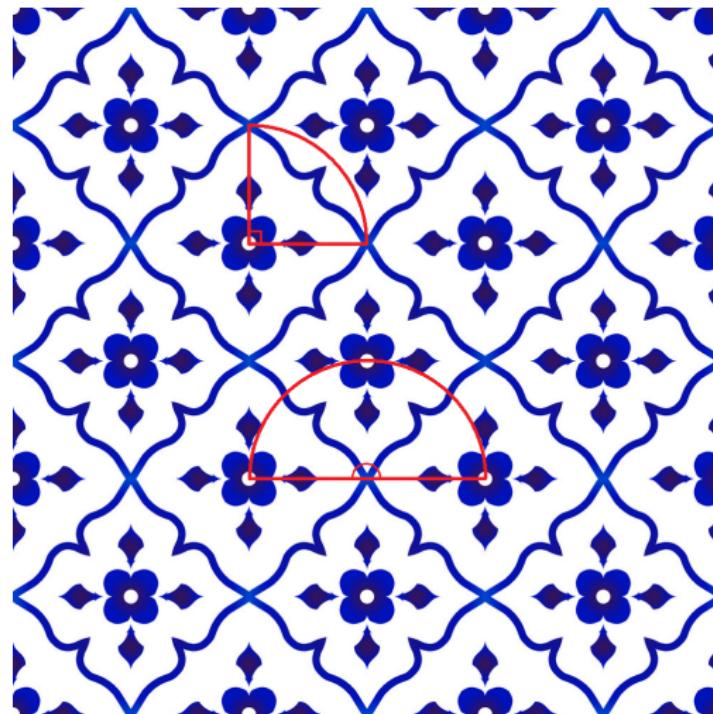
On myös kuvioita joilla on enemmän symmetrioita:

Tämäkin kuvio on symmetrinen kahden siirron suhteen.

Tasokuviot

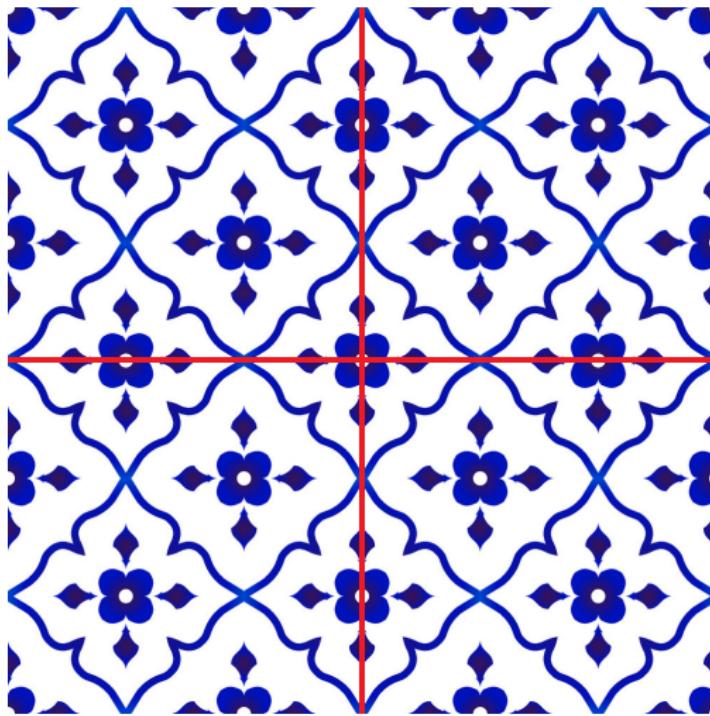
Sillä on myös ns. 90- ja 180-asteen rotaatiosymmetria:

Eli kuvio ei muutu jos sitä kiertää neljännes- tai puoliympyrän verran tiettyjen pisteiden suhtein.

Tasokuviot

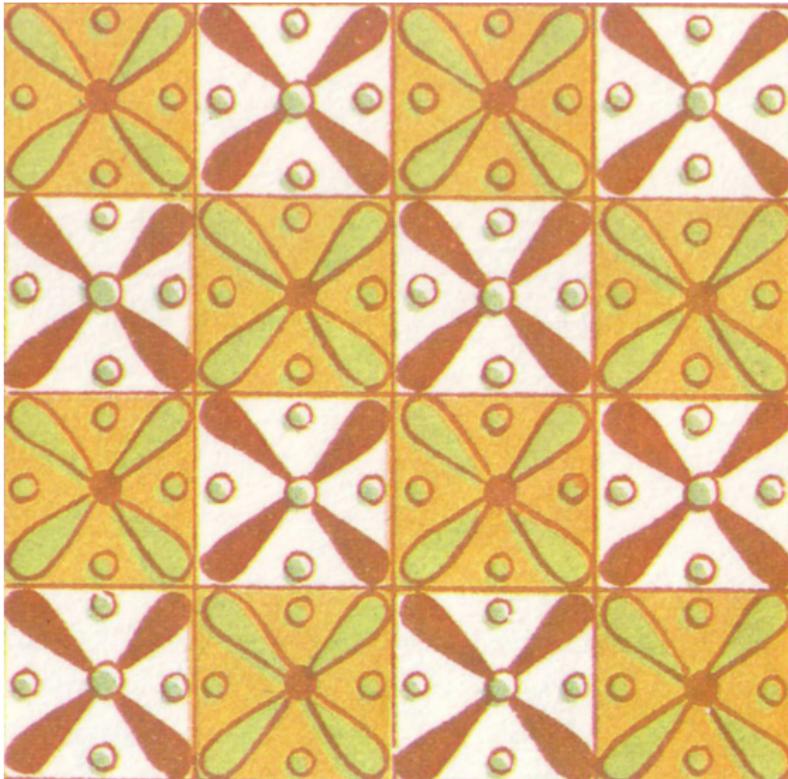
Tällä kuvolla on myös peilisymmetrioita tiettyjen suorien suhteen:

Löydätkö kuvasta lisää peilisymmetroita?

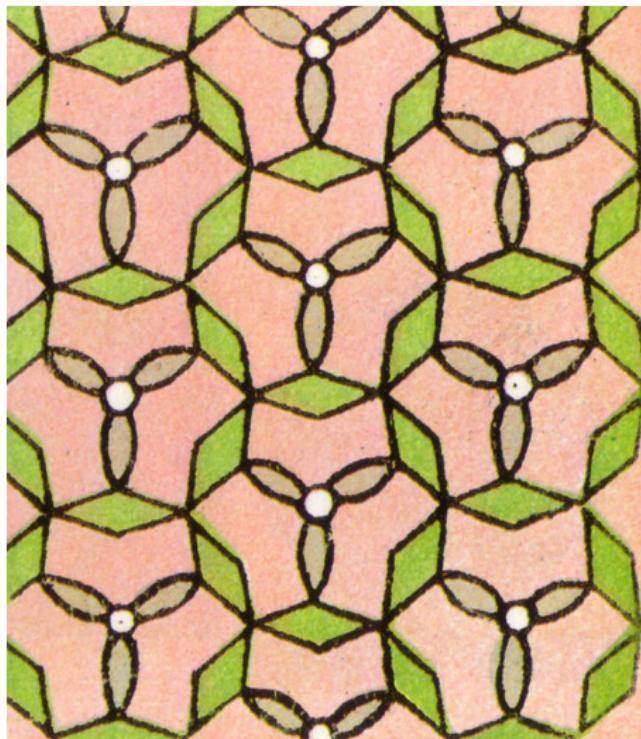
Symmetriat

Millaisia symmetrioita seuraava kuvio toteuttaa?

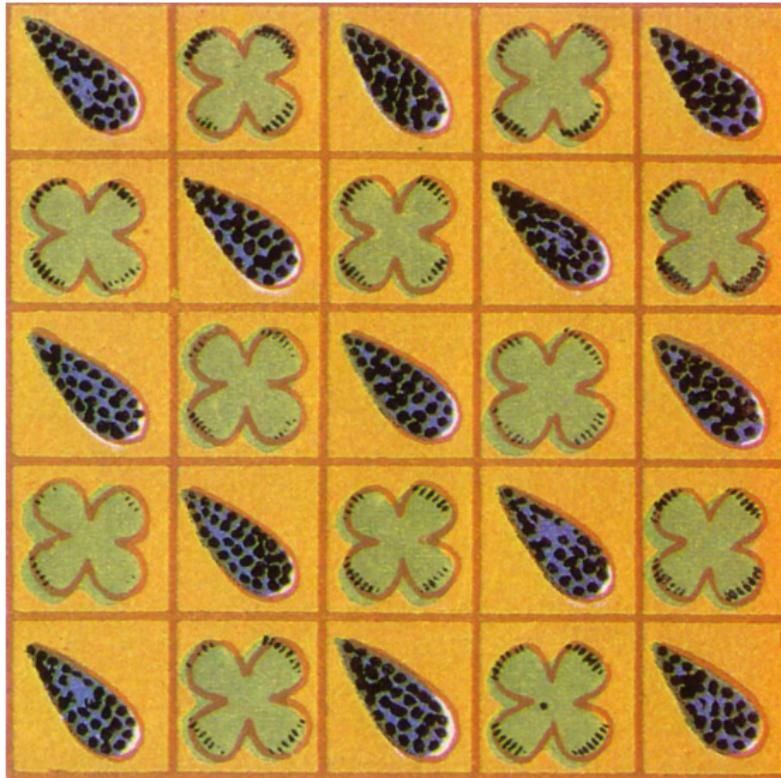
Symmetriat

Millaisia symmetrioita seuraava kuvio toteuttaa?

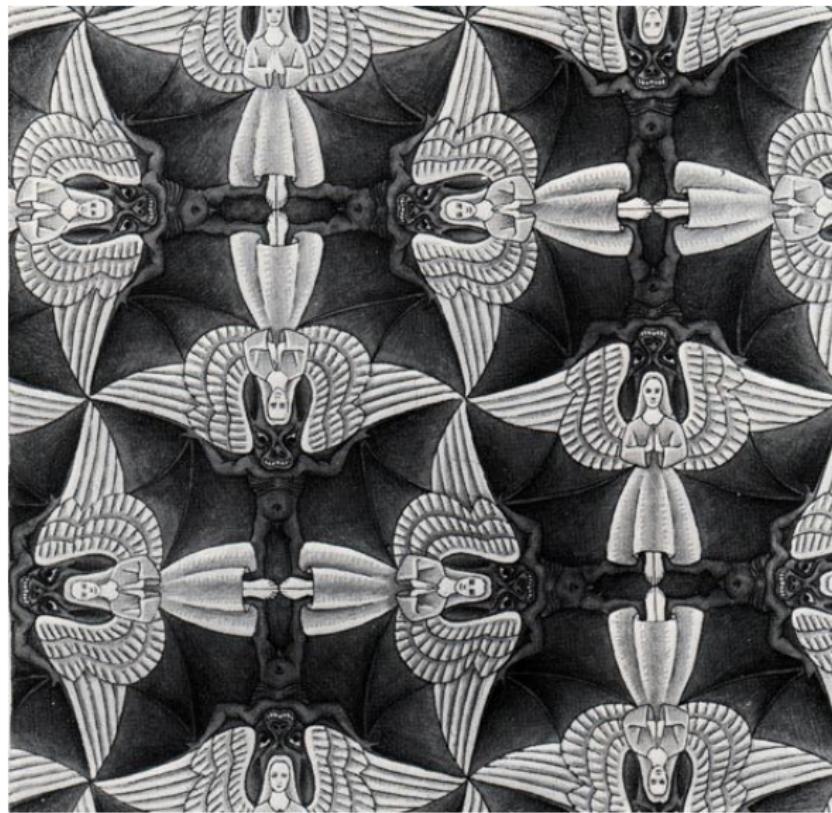
Symmetriat

Millaisia symmetrioita seuraava kuvio toteuttaa?

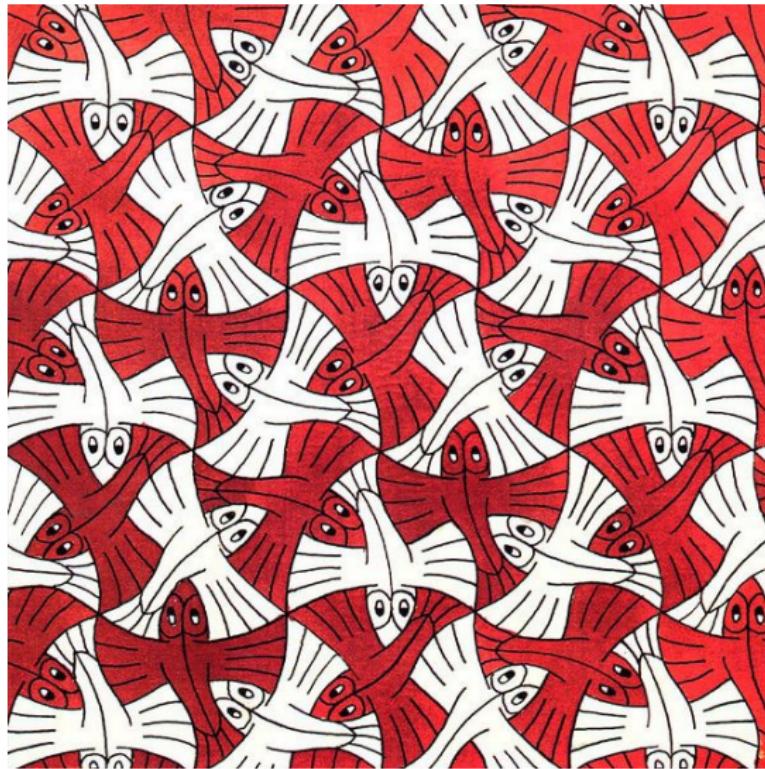
Symmetriat

Millaisia symmetrioita seuraava kuvio toteuttaa?

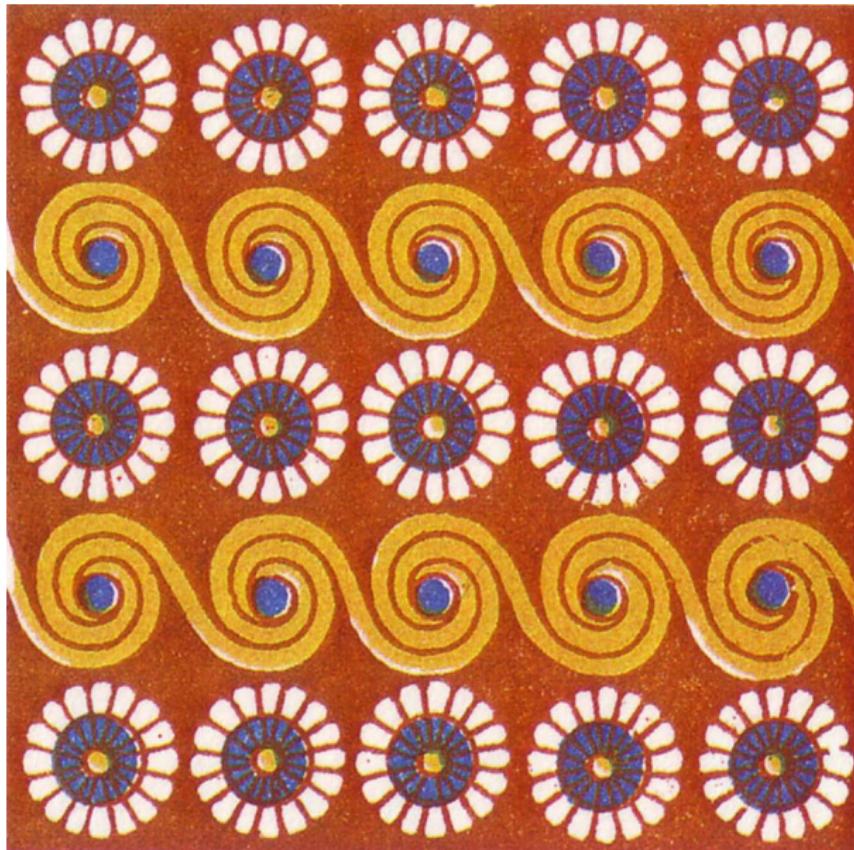
Symmetriat

Millaisia symmetrioita seuraava kuvio toteuttaa?

Symmetriat

Millaisia symmetrioita seuraava kuvio toteuttaa?

Symmetriat

Millaisia symmetrioita seuraava kuvio toteuttaa?

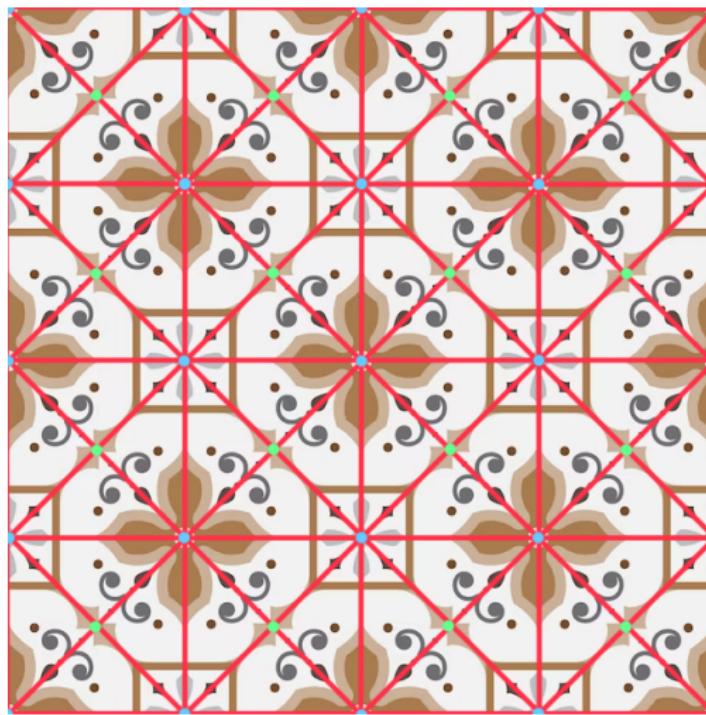
Tapettiryhmät

Kaikki tapettikuviot voidaan luokitella niiden symmetrioiden perusteella.

Tapettiryhmät

Kaikkien kuvion symmetrioiden muodostama joukko on kyseisen kuvion **tapettiryhmä**.

● 90 degree rotation center

● 180 degree rotation center

→ mirror line

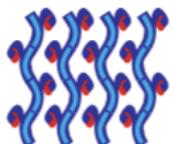
Tapettiryhmät

Osoittautuu, että on vain 17 erilaista tapettiryhmää.

p1

pg

pgg

pm

cm

cmm

pmg

pmm

p2

p4

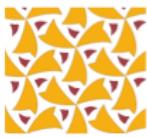
p4m

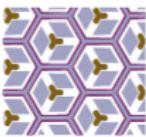
p4g

p3

p3m1

p31m

p6

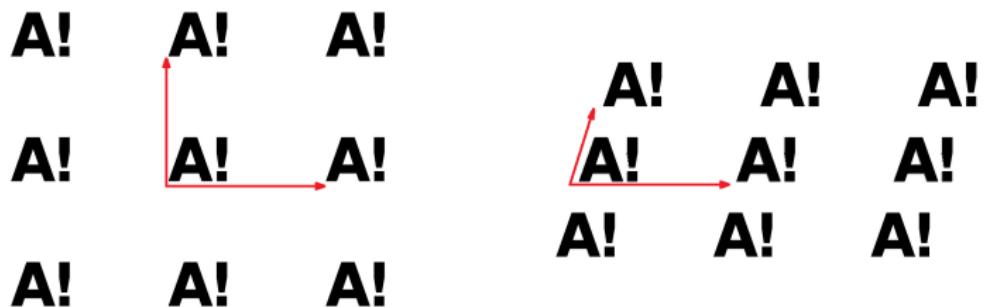

p6m

Sama vai eri?

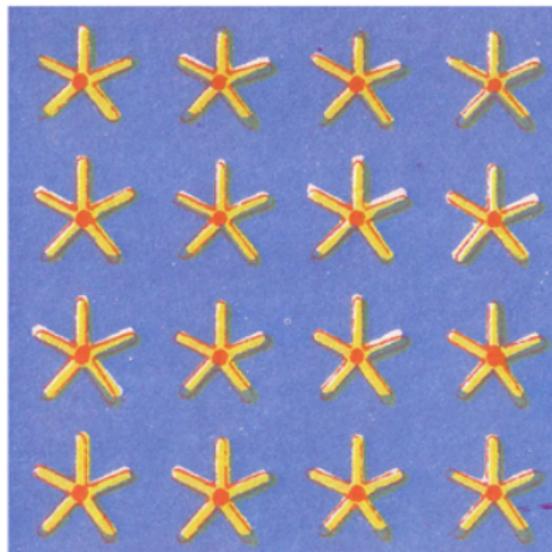
Jos halutaan selvittäää kuuluvatko kaksi kuviota samaan tapettiryhmään, pitää selvittää vastaavatko molempien kuvioiden symmetriat toisiaan.

Näiden kahden kuvion siirtosymmetrioilla on eri suunnat ja suuruudet, mutta tämä vielä sallitaan. Molemmat kuviot kuuluvat samaan tapettiryhmään $p1$ koska niissä ei ole muita symmetriointia.

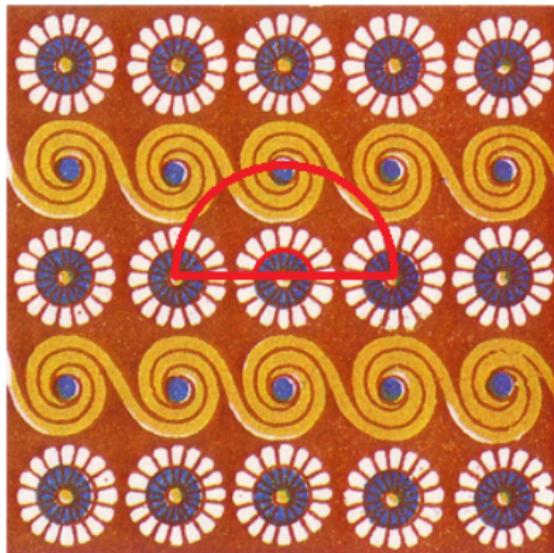
Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

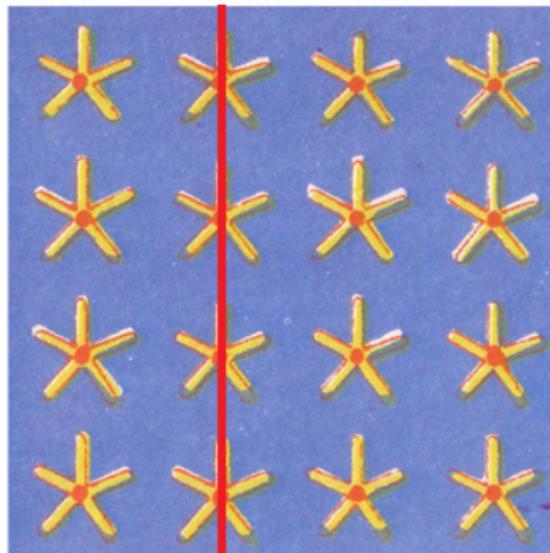

Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

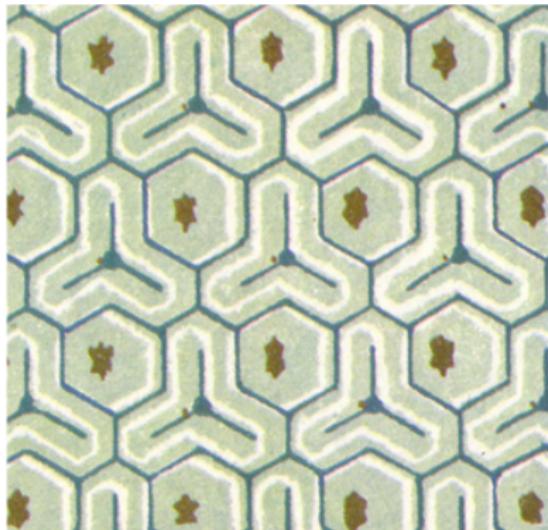
180 degree rotational symmetry

mirror symmetry

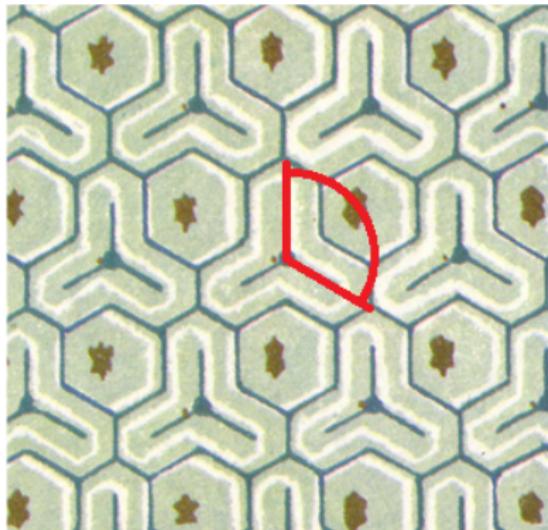
Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

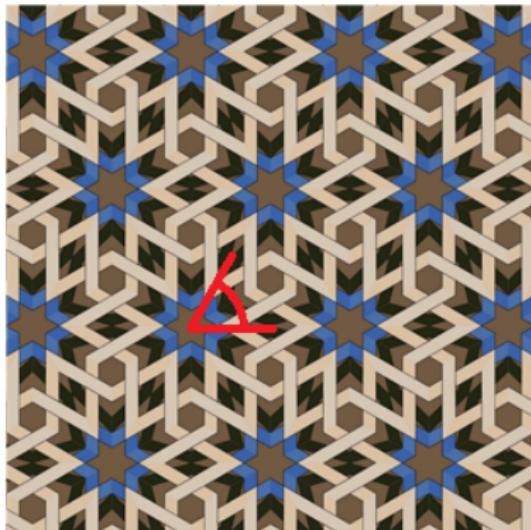

Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

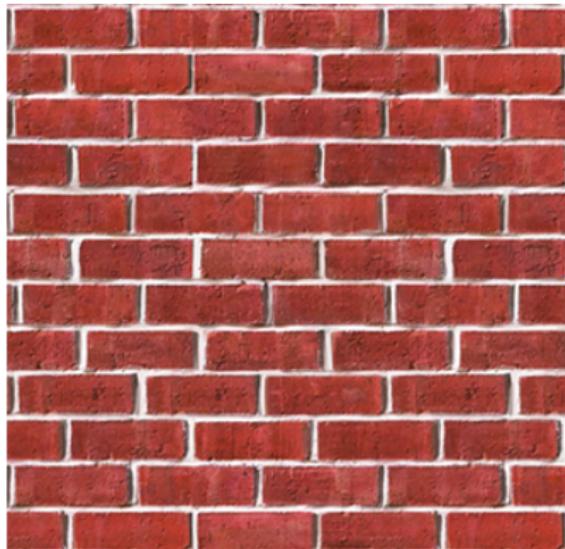
120 degree rotational symmetry

60 degree rotational symmetry

Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

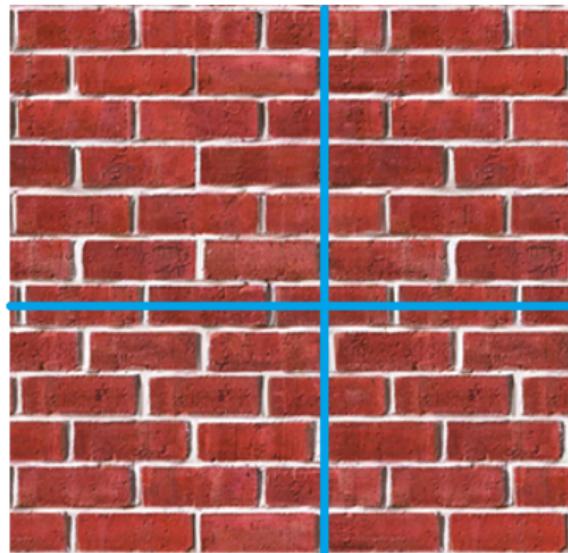

Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

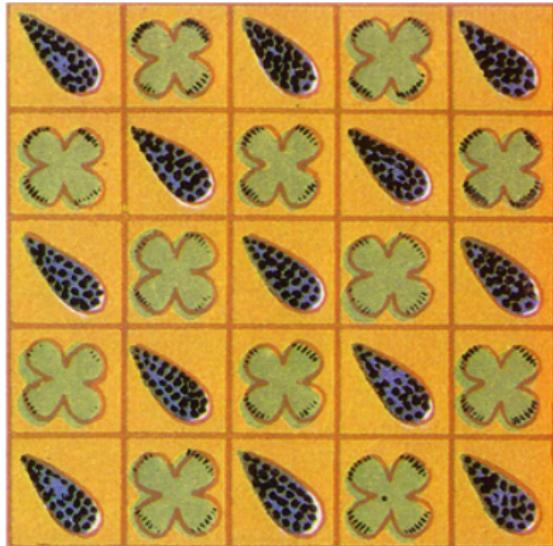
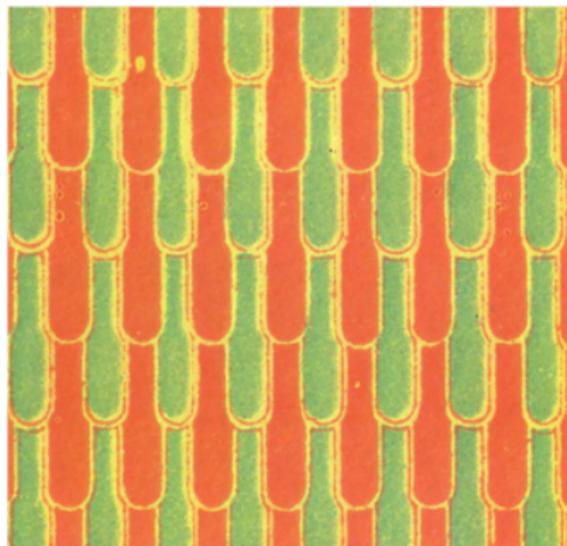
mirror symmetry along lines in one direction

mirror symmetry along lines in two directions

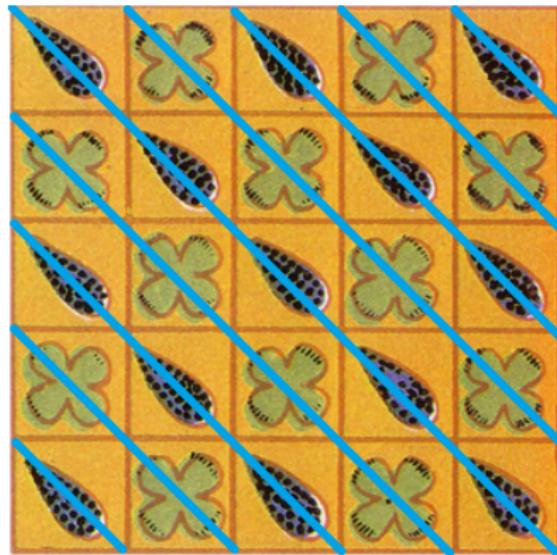
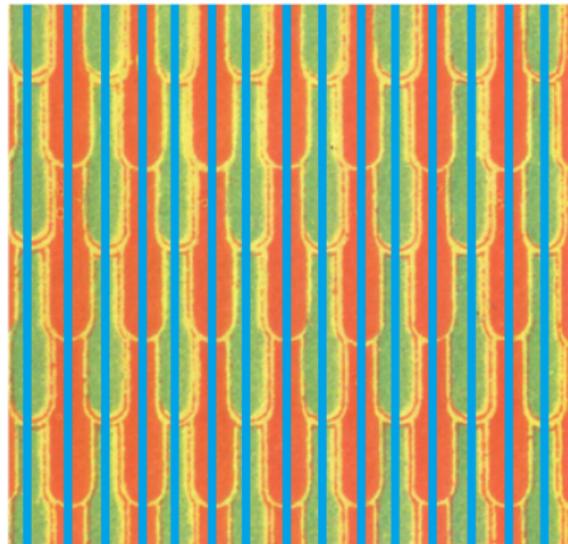
Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

Sama vai eri?

Kuuluvatko kuviot samaan tapettiryhmään?

Apart from translational symmetry, both patterns are only symmetric along mirror lines (highlighted) in the same direction as the translational symmetry. Since the only difference is the size and direction of the translational symmetry, both groups are the same (pm).